

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry
Martinkatu 5, 20810 Turku
varsinais-suomi@sll.fi
040-372 5301

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/45954/2026

LAUSUNTO YVA-OHJELMASTA, GASGRID VETYVERKOT OY, LOUNAIS-SUOMI

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa. Hankkeen tarkoitus on mm. tukea Suomen hiilineutraaliustavoitetta ja hanke huomioi tulevat yhteydet Ruotsiin ja tuleviin meriputkiyhteyksiin.

Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn, joista jokaisesta laaditaan oma arviointinsa. Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa vedyn lounainen siirtoputkireitti on noin 285 kilometriä. Muutos maankäytössä on siis varsin suurin, mm. puustoa joudutaan poistamaan paljon ja alueet tulee pitää puustosta vapaana tulevaisuudessakin.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin toimialueella reitille sijoittuvat kunnat ovat Loimaa, Pöytyä, Aura, Turku, Rusko, Raisio, Masku ja Naantali. Reitti sijoittuu pääosin valatien 10:n länsipuolelle.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista. Lisäksi rakennetaan kaavin- ja mittausasemia sekä anodikenttiä korroosiosuojaukseen. Putket asennetaan vähintään metrin syvyyteen, ja niille lunastetaan noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue. Rakentamisen jälkeen peltoalueet säilyvät viljelyskelpoisina, mutta metsäalueilla käyttöoikeusalue pidetään puuttomana.

YVA:ssa vaihtoehtoina on suunniteltu ja tässä arvioitava hanke ja toisena vaihtoehtona nollavaihtoehto eli hanketta ei toteuteta. Ohjelmassa olisi hyvä esittää paikallisesti vaihtoehtoisia reittejä ainakin kohteilla, jossa on merkittäviä luontoarvoja. Myös se miksi vaihtoehtoja ei voida esittää paikallisesti ”ongelmakohteissa” tulisi perustella.

Reitti kiertää Natura-alueet ja muut suojelualueet ja tiiviit asutuskeskukset, mutta se sivuaa halkoo osin maakunnallisesti tai muuten arvokkaita kulttuuriympäristöjä, geologisia kohteita, pohjavesialueita, harjukohteita sekä peltoalueille sijoittuvia maakunnallisesti arvokkaita lintukohteita (MAALI) ja erilaisia pintavesikohteita ja jokia.

YVA-ohjelmassa on esitetty tehtävät luontoselvitykset ja kohteet linjaukselta. Alustavat korento- ja liito-orava- ja kasvillisuusselvityskohteet sekä viitasammakoiden kuuntelupisteet on esitetty kartalla, mutta aineistosta ei käy ilmi tehdäänkö ja miten linnusto- ja lepakkoselvityksiä milläkin alueella. Erityisen hyvin tulee selvittää metsien isojen petolintujen pesäpaikat. Lepakoidenkin osalta esimerkiksi kulttuuriympäristöt, luolat ja lohkareikot ja kosteikot voivat olla huomioitavia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, talvehtimiskohteita sekä ruokailualueita.

Myös selvityksiin käytetty aika ja ajankohta, toistot, menetelmät ja asiantuntemus tulisi käydä ilmi, jotta selvitysten laatu kävisi ilmi ohjelmasta. Tämä erityisesti siksi, että selvityksiin kuuluu vaikeita lajiryhmiä. Myös se miten tietokantoja mukaan lukien salattujen taustatietojen käytöstä.

Kasvillisuuskartoitukset pitänevät sisällään luontotyyppien kartoitukset (luonnonsuojelulaki, vesilaki, metsälaki).

Luonnonsuojelupiiri katso, että merkittävänä virkistyskohteena nyt esitetyllä linjauksella sijaitsee Raision Vesitorninpuisto luontopolkuineen. Putken linjaus tulisi muuttaa kallio- ja metsäalueen sijasta alueen itä ja eteläpuolen pellolle, jossa jo kulkee voimajohtolinja.

Tiivistelmä selvitysten ja arviointien epävarmuustekijöistä tulisi esittää jo ohjelmavaiheessa ja miten eri vaikutusten arvioiden tarkkuus vaihtelee ja minkä lajiryhmien ja luontotyyppien osalta selvityksen taso jää alhaiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry.

Turussa 26.3.2026

Sauli Luttinen

Pauliina Hallivuori

Puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja